تقويم وقايع

دفعه ١٩٢

في ٢٦ ذا

١٢٦٥ سنه

امور داخليه

زير نظارت تجارتده بولنان مجلس امور نافعه نك مؤسس اولان نظاماتنه سايهٔ معاليوايهٔ جناب ملوكانه ده بو دفعه دخی بعض اصول لازمه ومواد مقتضيه علاوه سيله تحت نظام ورابطه يه ادخال اولنه رق مجلس مذكوره اصحاب وقوف ومعلوماتدن بعضيلرينك مأموريتى ايجاب مصلحتدن بولنمش وكاتب اول وثانى بولنان توفيق افندی مقدمجه پارس سفارت سنيه سى سركتابتنه وفؤاد افندی ترجمه اوطه سى مترجم اولكنه تعيين بيورلمش اولديغنه وخزينهٔ تجارت مكتوبجيسى افندی معيتنه مقدما مأمور وتعيين اولنان كتبه دخی تحت نظامده بولنمديغى جهتله يولنه قونلمسى لازم كلمش ايدوكنه بناء كمرك امينى عزتلو طاهر بك افنديننك درايت ذاتيه سى واصول تجارت وسائره ده وقوف ومعلومات كافيه سى اولمق حسبيله مأموريت مخصوصه سنه خلل كلمامك ومذاكرات مقتضيه ده بولنمق اوزره ميرمومى اليهك وذخاير انبار امينى مصطفى رشيد افنديننك ذخيره اصولنه واقف اولمسى جهتيله انك مجلس مذكور اعضالغنه ودار شوراى باب عالى مقيدى سابق باهر افنديننك كاتب اول ومجلس مذكور مقيدى ناظم افنديننك دخی كاتب ثانى ومكتوبئ تجارت خلفاسندن عبد اللطيف افنديننك مقيدلكه مأمور وتعيينيله امثالى مثللو مومى اليهمه واعضادن بولنان تجلى افندی يه لازم كلان نشان ذيشانلرك اعطاسى ومكتوبئ مومى اليه معيتنه مأمور غير ازممیز اون بش نفر كتبه صنف اول وثانى وملازم اولمق اوزره اوچ صنفه بالتقسيم مميز بولنان عصمت افندی يه مجددا رتبهٔ رابعه وصنف اول خلفاسى بولنان رفعت افندی وسامى بك وراشد افندی ويسرى افندی يه خواجه لك نشان عاليشانلرى وبراتلو خيريه واوروپا تجارينك مؤسس اولان شروط ونظاملرينه بعض اصول لازمه علاوه قلنمق ملابسه سيله بو دفعه خيريه شهبندرلكنه تعيين قلنان محمود افندی يه وايكى نفر مختارلره لاجل الامتياز بر قطعه نشان عالى واوروپا تجار وكيللرينه دخی امثالنه تطبيقا فسلرينه وضع اولنمق اوزره علامت مخصوصه لر اعطا واحسان بيورلمسى خصوصلرى كچنده تجارت نظارتى طرفندن انها والتماس اولنمش وكيفيت خاكپاى توتياساى جناب جهانداريدن بالاستيذان اولبابده متعلق بيوريلان ارادهٔ احسانعادهٔ جناب ملوكانه موجبنجه مومى اليهمدن طاهر بك افندی ايله مصطفى رشيد افندی اعضالغه وباهر افندی وناظم افندی وعبد اللطيف افنديننك كاتب اول وثانى ومقيدلكه مأموريتلرى اجرا وترتيب قلنديغى اوزره نشان ذيشانلر واوروپا تجار وكيللرينه دخی فسلرينه وضع اولنمق اوزره علامت مخصوصه لر احسان واعطاسيله جمله سى شادان بيورلمش وظل ظليل معدلت دليل شاهانه ده مستظل اولان دار الخلافة العليه سكنه سننك نان عزيز خصوصنده دخی بر كونه مشقت وضرورت چكمامه لرى مطلوب عالى اولديغنه ولله الحمد والمنه سايهٔ بلند وايهٔ جناب ظلليتپناهيده ذخيره انبارلرينه كليتلو ذخائر اشترا وادخار قلنديغنه بناء برموجب ارادهٔ عليه ذكر اولنان انبارلرك دخی اصولى مجددا حسن نظامه ربط اولنه رق مقدار وافى معاشلر تخصيصيله مناسبلرى انبار امينى ومعاون وكاتب مأمور وتعيين اولنمش وپونيچه جى اصنافى دخی بر محله مربوط اولمديغندن واقع اولان استدعا والتماسلرينه مبنى اصناف مرقومه نك خصوصات واقعه لرى رابطه تحتنه قونيله رق زير نظارت مشار اليهايه ادخال قلنمشدر

مهردار حضرت صدارتپناهى رشيد افندی ارباب رشد وفطانتدن وعفيف ودرايتكار بندكاندن اوله رق عاطفت سنيه وعنايت عليهٔ ملوكانه يه كسب لياقت ايتمش ومشار اليه حضرتلرينك خزينه دارلق خدمت معاليمنقبتلرنده مستخدم خواجكان ديوان همايوندن ديكر رشيد افندی وكتابت خدمت مستلزم المفخرتلرنده بولنان صالح افندی ارباب ادب ودرايت واصحاب هنر ومعرفتدن اوله رق عواطف جليلهٔ جناب شهنشاهى يه شايسته بولنمش اولدقلرينه وجناب حق عمر واقبال وشوكت شاهانه يى بيحد وبى پايان ونير عالم افروز توجهات مكارم آيات حضرت جهاندارى يى مفارق بندكانده درخشان بيورسون بو مثللو مسبوق الخدمه وسزاوار عاطفت سنيه بندكان حقلرنده عواطف جهان شمول ملوكانه بيدريغ وارزان بيوريله كلديكنه بناء اولبابده عاطفتريز سنوح وصدور بيوريلان ارادهٔ مكارمعادهٔ شاهانه منطوق منيف عنايت اليفى اوزره مومى اليهمدن رشيد افندی يه خواجه لك رتبهٔ معتبره سيله بر قطعه رتبهٔ ثالثه وديكر رشيد افندی يه دخی يالكز بر قطعه رتبهٔ ثالثه نشان ذيشانلرى احسان وصالح افندی يه دخی خواجه لك رتبه ونشانى اعطاسيله مسرور وشادان بيورلمشدر

اوقاف همايون خزينه سى تحريرات قلمى كتبه سندن سلانيك سنجاغى متصرفى سابق عطوفتلو حسيب پاشا حضرتلرينك برادرزاده سى رفعت بك قلم مزبوره دوام ايدرك اكتساب هنر ومعرفته اقدام ايتمكده اولديغندن امثالى مثللو مير مومى اليهه دخی خواجه لك رتبهٔ معتبره سيله بر قطعه نشان ذيشان عنايت بيورلمسى مشار اليه طرفندن باتحريرات التماس اولنمش وخواجكان ديوان همايوندن اولوب قلبه ناظرى سعادتلو خير الدين پاشا

حضرتلرینك كتخدالق خدمتنده بولنان محمد سامح افندینك درایت وصدق واستقامتندن ناشی سایهٔ شوكتوایهٔ حضرت ملوكانه ده افندیٔ مومی الیهه برقطعه نشان فروغ افشان عنایت واحسانیله چراغ بیورلمسی مشار الیه خیرالدین پاشا طرفندن ودیوان همایون قلمی كتبه‌سندن اولوب سینوب محافظی سعادتلو حسین پاشا حضرتلرینك سینوبده وكیل براقش اولدیغی حسن احسان افندی وقسطمونیده خدمت كتابتنده بولنان محمد سالم افندینك دخی خواجه لك رتبه‌سیله بكام بیورلملری پاشای مشار الیه جانبندن انها واستدعا قلنمش اولدیغندن اولبابده متعلق بیوریلان ارادهٔ كرمعادهٔ شهنشاهی موجبنجه مومی الیهمدن رفعت بكه خواجه لك رتبهٔ معتبره‌سیله برقطعه خواجه لك نشانی ومومی الیه سامح افندی‌یه رتبهٔ رابعه نشان عالیسی وحسن احسان افندی ایله محمد سالم افندی‌یه دخی خواجه‌لك رتبه‌سی توجیه واحسان بیورلمشدر

مكتوبیٔ صدارتپناهی خلفاسندن توفیق بك وراشد افندی ومحمود بك وشریفی افندی وسعید افندی ونوری بك ورؤس همایون قلمی كتبه‌سندن حسین حامد افندی وطوپخانهٔ عامره‌ده دوكیجی باشی زاده نجیبا بك ودیوان همایون قلمی مهمه نویسانندن زیور افندی ونجمی افندی وحامی افندی ووحید افندی وصدری افندی وثریا بك واجد فائق افندی وبها افندی وغالب افندی ورأفتی افندی ومالیه مكتوبجیسی خلفاسندن محمد راشد افندی وترجمه اوطه‌سی صنف ثانیسندن سامل افندی وشاكر بك واجد افندی وتوفیق بك وكامل بك وجلال افندی وشفیق افندی ودفترخانهٔ عامره كتبه‌سندن حسین صفی افندی ارباب هنر ومعارفدن وسزاوار عاطفت بندكاندن اولدقلرینه بناء اولبابده شرفبخش سنوح وصدور بیوریلان ارادهٔ رأفتعادهٔ خلافتپناهی منطوق منیفی اوزره دیوان همایون خواجه‌لكی رتبه‌سی توجیه واحسانیله مومی الیهم سایهٔ عنایتوایهٔ ملوكانه‌ده نائل مقصود وامال اولمشلردر

ركاب همایون شاهانه ودركاه عالی قپوجی باشیلری اغالرك اسامیسی اصطبل عامره دفترنده مقید اولدیغندن ایچلرندن برینك حسب الایجاب طشره‌یه مأموریت وعزیمتلری وقوعنده موجود وغیر موجودی بیلنمك ایچون اصطبل عامره مدیری بولنانلر طرفندن تذكره اخذ ایلمك وركاب قمرتاب ملوكانه‌یه مأمور اولنلر دخی پیرایهٔ كریبان مفخرتلری اولان نشان ذیشانی مدیر مومی الیهه تسلیم واعطا ایتمك واولوجهله طشره‌یه كیده جكلره باب حضرت سرعسكری وجانب احتسابدن اچیقدن تذكره ویرلیوب ساكن اولدقلری محله‌لرندن دخی تذكره ظهور ایدر ایسه استانبول قاضیسی فضیلتلو افندی حضرتلری طرفندن اعتبار اولنمیه‌رق بهمه حال مدیر مومی الیه طرفندن ممهور تذكره اولمدقجه رخصت ویرلمامك با ارادهٔ سنیه مؤسس اولان نظامی اقتضاسندن ایكن مومی الیهمدن بعضیلری مغایر اصول اچیقدن وساكن اولدقلری محله‌لرندن تذكره اخذ ایتمكده اولدقلرندن بوكیفیت نظام مذكورك اخلالنی موجب اولدیغنه مبنی بوخصوصك دخی سایهٔ شوكتوایهٔ حضرت شاهانه‌ده تحت ضابطه‌یه ادخالی ومقدما ركاب همایونه مأمور بیوریلان اغوات قرق نفر اوله‌رق بالترتیب زیاده ونقصان اولمامق اوزره نظامه ربط ایله نشانلریدخی اكا كوره اعطا واحسان بیورلمش ایسه‌ده مرور زمان ایله تكثر ایدرك الحالة هذه قرق التی نفره بالغ اولدیغنه بناء بوندن بویله مومی الیهمك اللی نفره ابلاغیله بوندن زیاده اولمسنه مساعده اولنمامسی وبونلردن بری طشره‌یه مأمور اولدقده برمنوال محرر عهده‌سنده بولنان نشانی مدیر مومی الیه طرفنه بالتسلیم تذكره الملق ودركاه عالی قپوجی باشیلرینكدخی كذلك مأموریتلری وقوعنده مدیر مومی الیه طرفندن تذكره ویرلمدكجه رخصت اعطا اولنمامق اوزره تنبیهات لازمه‌نك اجراسی خصوصلری اصطبل عامره مدیری عثمان اغا طرفندن بودفعه باتقریر افاده وانها اولنمش اولدیغندن كیفیت خاكپای همایون حضرت شاهانه‌دن لدی الاستیذان اولوجهله اجراسی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ ملوكانه متعلق بیوریله‌رق موجبنجه كیفیت لازم كلنلره ومدیر مومی الیه طرفنه بیورلدیٔ سامی تسطیریله تنبیه وتأكید بیورلمشدر

بوندن اولكی دفعه چیقاریلان تقویم وقایع نسخه‌لرنده بیان اولندیغی وجهله تنظیمات خیریه‌نك مقدمهٔ آثار معدلت نثاری اولمق اوزره بلطفه تعالی اجرا اولنمش اولان التزامات مادهٔ ظلمیه سنك فسخندن طولایی صرافان طائفه‌سنك مألوف اولدقلری اصول داد وستدلرینك سكته ایراثندن وبركونه غدر وخساردن وقایه‌لری سایهٔ شوكتوایهٔ حضرت جهانداریده نائل اولدقلری امنیت كامله واعتبارات غیر زائله‌یه منحصر اولدیغی مثللو شمدیكی اصول محاسن شمول اقتضاسنجه دولاب تعاطیات مألوفه‌لرینه خلل كله جكننه وكندولری ایسه تبعهٔ دولت علیه‌دن بولندقلرینه مبنی الحالة هذه اوطه‌لرنده جاری اولان اصول واعتبارات اصلیه‌لرینی تطرق خللدن بالوقایه حقلرنده لوازم حمایت وصیانتك اجراسی شان مراحم نشان جناب شهریاری اقتضای عالیسندن اولدیغنه وخزائن عامره‌یه اشبو سنهٔ آتیه مارتی ومحرمندن اعتبارا تعهدات قدیمه‌لری بالطبع منفسخ اوله جغندن طولایی السنهٔ ناسده صرافلق اصولی بوسبتون قالقمش لقردیسنك شیوعی كندولرینك پریشانیٔ حاللرینی موجب اوله جغی واضحاتدن ایدوكنه وحالبوكه طائفهٔ مرسومه درسعادتده وكلای فخام وداعیان وصغار وكبار بندكان سلطنت سنیهٔ ابد قیامك كماكان صرافلق خدمتنده بولنه جقلرندن شایعهٔ مذكوره فقط فسخ التزامادن طولایی خزائن شاهانه‌یه تعهد مصلحتنده بولنمالرندن عبارت اولوب سایهٔ ابهتوایهٔ ملوكانه‌ده اولكی كبی اوطه‌لرنده مشتریلریله صرافلق مصلحتنی رؤیت وتسویه ایتمك ودولتجه نائل اولدقلری امنیت واعتبارلرینه قطعا خلل كلمامك نزد معالیوفد سلطنت سنیه‌ده مطلوب ومرضی وانلردخی خدمتنده بولندقلری مشتریلرینه بوندن بویله قطعا صورت استنكاف كوسترمیه‌رك كماكان اخذ واعطا اصولنه مبادرت ایلملری لازم كله جكی بدیهی اولدیغنه بناء اعتبارات سابقه‌لری تغیر ایتمامك اوزره اسباب حمایه وصیانتلرینك اجراسی وبعض ملتزمین ذمتلرنده اولان الاجقلرینك دخی كذشته وتعهدیه وسائره سندن طولایی بركونه سزلدی وادعا وقوعبولور ایسه بوبابده دخی غدردن وقایه‌لریله یعنی تحویله ربط اولنان اقچه‌لرینه اوته دنبرو مرعی وجاری اولدیغی اوزره اصلا كسر وتدنی ایراث ایتمامسی ضمننده اومثللو مغایر اصول دعوایه تشبث ایدنلرك كلمات غیر لایقه‌لرینه حوالهٔ سمع قبول اولنمامسی وبقایالرینك دخی سرعت استحصالی خصوصلرنده تسهیلات ایجابیه‌نك ایفاسی وایلروده بعض تجارت وكسب وكاره تشبث ایلدكلری حالده‌دخی كندولرینه مستلزم نفع وفائده اوله جق صورتله حقلرنده معاونت لازمه‌نك اجراسی خصوصلری مناسب مطالعه اولنمش واولوجهله اجراسنه امر وارادهٔ احسانعادهٔ حضرت تاجداری متعلق وشرفصدور بیورلمش وموجبنجه كیفیت لازم كلنلره بیلدیرلمش اولمغله صورتحال جمله‌نك معلومی اولمق اوزره اشبو محله دخی طبع وتمثیل اولندی

ركاب همایون قپوجی باشیلرندن حالا قصاب باشی مصطفی اغا خدمت مأموره‌سنده غیرت وابراز حسن خدمت وصداقت ایدرك شایان لطف وعاطفت بندكاندن اولدیغندن باعث شرف وافتخاری اولمق اوزره مومی الیهه اصطبل عامره مدیرلكی پایهٔ رفیعی توجیهی وتحدید حدود ضمننده افلاق جانبنده بولنان مهندس حسین افندی دخی مصلحت مأموره‌سنده رویتمندانه ورضاجویانه حركت ایتمكده اولدیغندن تزاید شوق وغیرتی مستلزم اولمق ایچون مومی الیهه دخی دیوان همایون خواجه‌لكی رتبهٔ معتبره‌سی وبرقطعه نشان عالی عنایت واعطاسی خصوصلری دولتلو سرعسكر پاشا حضرتلری طرفندن افاده واشعار اولنمش اولدیغندن اولبابده شرف افزای سنوح وصدور بیوریلان ارادهٔ عنایتعادهٔ جهانبانی موجبنجه اغای مومی الیهه پایهٔ مذكور ومومی الیه حسین افندی‌یه دخی خواجه‌لك رتبه ونشانی توجیه واعطاسیله سایهٔ احسانوایهٔ جهانداریده مومی الیهما حائز نصاب فخر وسرور اولمشلردر

اولكی دفعه طبع اولنان نسخ تقویم وقایعده كشیدهٔ سلك سطور اولدیغی وجهله خزینهٔ عامره ومقاطعات دفترداراقلری برلشدیریله‌رك خزائن عامره دفترداراغی عنوانیله مقاطعات دفترداری سابق سعادتلو موسی صفوتی افندی حضرتلری عهده‌سنه توجیه واحسان همایون بیورلمش وبوجهتله خزائن مرقومه‌نك كافهٔ اوراقیله اصحاب مصالحك كاغدلرینه افندیٔ مشار الیه طرفندن باقیله جغی وبیورلدی خصوصی بالطبع تكثر ایده جكی دركار بولنمش اولدیغندن بوخصوصده مشار الیهه معاونت ایتمك اوزره بندكان سلطنت سنیه‌دن برینك معاون نصبی لازم كلمش اولدیغنه ومكتوبیٔ مالیه خلفاسندن مصطفی رضا افندی دفتردار مشار الیهك برادری اوله‌رق خزائن عامره مصالحنه دخی معلومات كافیه‌سی بولندیغنه بناء اولبابده متعلق وشرفصدور بیوریلان ارادهٔ احسانعادهٔ حضرت شاهانه موجبنجه رتبهٔ ثانیه‌دن باب عالی مأمورلری ذیلنه قید اولنمق اوزره مناصب دیوانیه‌یه بالادخال خزائن عامره دفترداری معاونلكی نامیله افندیٔ مومی الیهك مأموریتی اجرا واعلان اولنمشدر

سایهٔ عاطفتوایهٔ ملوكانه‌ده خزائن عامره مأمورلرینك اكثریسنه نشان فروغ افشانلر اعطاسیله نائل مكارم وعواطف جلیلهٔ شاهانه اولدقلری مثللو باب مالیه اقلامنده اولان ممیزان وبعض التفات سنیه‌یه شایان ورأس مأموریتده بولنان افندیلرك دخی بوعنایت سنیهٔ ملوكانه‌دن وایه‌دار ابتهاج اولملری ضمننده تقدیم اولنان دفتری موجبنجه اقتضا ایدن اوتوز ایكی قطعه نشان ضیا افشانلرك اعطاسی خصوصی خزائن عامره دفترداری سعادتلو افندی حضرتلری طرفندن افاده وانبا اولنمش وبومقوله خدمات سلطنت سنیه‌ده مستخدم بندكانك سایهٔ كرموایهٔ شاهانه‌ده آمال ومقاصدینه مساعدهٔ علیهٔ ملوكانه ارزان بیورلمسی شان عنایت نشان شهنشاهی اقتضاسندن بولنمش اولمغله اولبابده شرفریز سنوح وصدور بیوریلان امر وفرمان احسان عنوان تاجداری موجبنجه ذكر اولنان نشان عالیشانلرك اعمالی ماده‌سی ضربخانهٔ عامره‌یه بالحواله ایجابی اجرا قلنمشدر

فنون

دولت علیهٔ مؤیده دعاجیلرندن اولان علمادن بریله معتنیان عقل صرفدن بردرایتمند منصف بینلرنده بواثنالرده وقوعبولوب ودرایتمند مزبورك قبول ایدوب اول داعیٔ مشار الیهك قلمه الدیغی مباحثه‌دركه اشبو فنون مطلبنه بعینها طبع وتمثیل اولنمشدر

سؤال

بواثناده خلال انسیت وصحبتده متوسلان عقل مجرددن بردوستمز جانبندن دولت علیهٔ عثمانیه دامت مؤیدة الی الابد استدكلری شیلره خود بخود كتاب وشریعتلرینی اویدیر یوریرلر اشته اهل ذمتلرندن اله كلدكلری جزیهٔ شرعیه نامیله اولان مبلغك كیفیت تحصیلنده كتابمزك حكمی بودر دیو اجرا ایده كلدكلری وضع سابقلرینه مخالف بودفعه فتوی ویروب یعنی ینه كتاب وشریعتمزك حكمی بودر دیو كوستردكلری مسامحه كبی سوز یله سؤال وارد اولدقده

جواب

شویله جواب ویرلمشدركه علوم شرعیه‌دن اولان علم اصول فقه ایله بنام دولت اسلامیه‌ده تدوین اولنمش علمك كتبخانه‌لر طلوسی كتابلرنده تفصیلی محرر اولدیغی اوزره حكمت عملیه یعنی تدبیر نفس ومنزل ومملكتده متعلق قرآن كریم وحدیث شریفدن اصول وقواعد نجبه ائمه‌مزك استنباط واستخراج ایتمش اولدقلری هر بر مصلحت داخلیه وخارجیه‌مز وفعل وعمل ومعاملاتمز دلیلز اولان كتاب وسنتك نصلری مقتضالری اولوب اول مقتضالر حسب الایجاب الشرعی اجرا اولنور وكتاب وسنت یعنی حدیثدن خارج برقانونمز اولمیوب جمله‌سی اول ایكی دلیل واصللره راجعدر وكافهٔ قانونمزی لدی التحقیق عقل سلیم قبول وتسلیم ایله تأیید ایدر یعنی بریسی خلاف معقول دكلدر مكر اول اصللره باقلمیه‌رق جهل واتباع هوا وجبر واكراه بر له قانون زعمیله صكره‌لری اوزلمش وایشلدلمش اوله بومفاسد ده ایسه شرع شریف مستحكممزك بركونه مدخلی یوقدر وهم اومقوله اویغونسز شیلر بحكمته تعالی مضمحل ومندرس اولوب اثری دخی قالمامق مقتضای لطف ربانیدركه تاریخلریمز بونی میندر ودخی قرآن وسنتده بعض آیات واحادیثدن انجق بر مسئله استنباط اولنمشدركه مسئلهٔ متفق علیها دینوركه جمله حقنده بالانحصار واجب الاتباعدر اول مسئله‌دن ایلرو تجاوز اولنماز وبعض آخرلرندن ایكی دها زیاده حكم ومسئله استنباط اولنمشدر واول متعدد مسئله‌لردن هر برینه مسئلهٔ مختلف فیها دینوركه مصالح مسلمینی رعایةً اصداری لازم كله‌رك بالضروره صادر اولان امر سلطانی ماربیان مسائل مختلف فیهادن برینه موافق اولور ایسه نافذ واتباعی واجب اولور

حتى اشبو جزیه نك دلیلی اولان آیتدن ائمه مز تحصیلی کیفیتنه دائر ایکی حکم ومسئله استنباط وبیان بیورمشلردر واول حکم ومسئله لرك بری مقدما اجرا اولنان معامله یعنی اهل ذمتك جزیه سنی یکان یکان بالذات کندو کتوروب وضع معلوم ومعهودی اوزره قبضنه مأمور اولنه اداسیدر بری دخی یعنی ثانیسی معتبرات کتب فقهیه دن قهستانی وسائرنده مسطور اولوب بودفعه موجبیله افتا اولنان (وعندهما یجوز النیابة الی آخره) صورتیدر یعنی بر ذمی کندی طرفندن برینی جزیه سنی ادایه وکیل ایدوب او دخی بالوکاله ادا وتسلیم ایلمکدر وینه کتاب وسنتدن مستنبط اولدیغی اوزره مثلا اسم وشهرت وذاتلری معلوم ومضبوط بیك عدد دها زیاده معدود کمسنه لرك بر نفر کمسنه یه مقداری معلوم دینلری اولوب واول دینلری یالکز بر نفر کمسنه یی ادایه وکیل ایدوب اول الاجقلی فرد واحده یاخود داینلری دها زیاده ایسه انلره حسابیله ارسال ایلملری جائز اولمغله اولوجهله بر شهر وبر کویك معدود ومعلوم ذمیلری ذمتلرنده مالدار ومتوسط وادنی اوله رق یعنی اشبو اصناف ثلاثه اعتباریله اولان جزیه لرینی بر نفر قوجه باشی یه یاخود دیلدکلری کمسنه یه ویروب انکله جمعا کوندررلر اشته بو کیفیت مقتضای حکم ثانیدر شمدی حکم ثانیء مذکورمرور زمان ایله حاصل اولان اختلاف احوال ملکیه دن ناشی ینه کتاب وسنتدن مستنبط تصرف الامام علی الرعیة منوط بالمصلحة مسئله سی اوزره ایجاب ایدوب عامه نك منفعتنه متعلقه اولان مصلحت وتدبیرك حقیقت حاله وقوف ممکن اولمدیغی صورتده دخی جزم ویقین منزله سنده اولان غالب واکبر رأی وظاهر حالك دلالتی اوزره تسویه سی وبونك ضمننده تقیداتی لازم کلان تعدیات حالیه عمالك وجه سهولتی وجهت وحدتی ایله اندفاع بولمسی حکم ومسئلهء ثانی ایله عمل اولنمسنی ایجاب والجا ایتمش وحکم ثانیء مذکور دخی امر الامیر متی صادف فصلا مجتهدا نفذ امره مسئله سی موجبنجه رأی وامر امام المسلمین ایله نفوذ بولوب الحالة هذه انکله عمل واجب اولدیغنه فتوی ویرلمشدر بوصورتده ای سائل دوستمز دولت علیه بروجه مشروح کتاب وسنتدن استنباط اولنمش مسائل شرعیه یه اتباع ایتمش اولدیغندن ارتق استدیکی وقتده معاملاتلرینه کتابلرینی اویدررسؤالکز بالکلیه برطرف اولور اکر بروجه محررفقیرانه مجملا بیان ایتدیکمز جوابك علی وجه التدقیق والتحقیق براهینی یعنی اشبو جوابك حاوی اولدیغی قیاسلرك صغری وکبری وملازمه لری ادله لرینی کندوکز وسائر منصف دوستلریمز استماع ایتمك خواهشنده اولورلر ایسه بزم بزم مذاکره ومباحثه مزه ینه رغبت ایلیه لر بحوله سبحانه قانه جغی کلام ایله وهم وشبهه سی قالمیه نزد فقیر ایله هر بری استادم مقامنده اولان کافهء علمای عظام دولت علیه مجلسلرندن محظوظ وقانع اوله رق عودت ایده بیلملری ممکن اوله بیلور والسلام دیو ختم مقال ایلدیکمزده جواب مذکوریمی صمیمی قبول ایدوب الحق احق ان یتبع دیمشدر انتهی

ارباب علم ومعارفدن السنهء شرقیه یه آشنا بیانکی نام فرانسه لو بوندن اقدم فرانسزجه ایله ترکجه اوله رق بر جلد لغت کتابی انشا وتألیف ومؤخرا دخی ترکجه ایله فرانسزجه اوله رق کذلك ایکی جلد لغت کتابلری املا وتصنیف ایلمش ومذکور کتابلرك برقاچیوز قطعه نسخ مطبوعه سی جانب معالیمناقب سلطنت سنیه دن عصر سابقده مبایعه وجلب اولنمشیدی مؤلف مومی الیه طریق تکلم اسمیله موسوم اوله رق بودفعه بر کتاب جمع وتألیفنه دخی صرف وسع وقدرت ایدرك پارسده طبع وتمثیل ایتدرمش وکتاب مزبورك لسان ترکی یه آشنا اولوب فرانسه لسانی تعلم وتحصیله خواهشی اولنلره فائده سی درکار بولنمش اولدیغندن کتاب مذکور مؤلف مومی الیهك بوبابده اولان معلوماتنه دلیل واضحدر

* مواد تجارت *

اشبو ماه حالك سکزنجی بازار ایرتسی کونندن یکرمی ایکنجی کوننه دکین انکلتره ولیغورنه واسکندریه وغلوس وازمیر وفوچه ومایدوس وقره اغاج واینوز وساقز ومدللو وابریجه وبوزجه اطه وسدالبحر وایرده وچناق قلعه سی وکلیبولی وتکفورطاغی ومیخالیج ویلاق اباد وباندرمه وقره مرسل ومدانیه وازمید وپندیك وقورشونلی وکمکلیك واردك وکورفز ومدیه ووارنه واحیولی وابرائیل واسمعیل وکوزلوه وطربزون وقالاص اسکله لرندن درتیوز سکسان قطعه تجار سفاین وقایقلریله خلیج دارالسلطنة السنیه یه توارد ایدن ذخایر

بریوك اون یدی بیك یدیوز اللی کیل حنطه وسکسان ایکی بیك یکرمی کیل شعیر وبیك سکسان ایکی چوال دقیق ودرتیوز التمش ایکی چوال پرنج واون بر بیك کیل قوقوروز وبیك بشیوز اون کیل یولاف وبشیوز یتمش کیل قبلیجه واوچیوز کیل بقله واللی سکز صندق شعریه

وینه مدت مرقومه ده ذکر اولنان سفاین وقایقلر ایله ورود ایدن اشیای متنوعه

طقسان طقوز دنك ویدی چوال حریر ویتمش بر صندق نحاس وایکیوز قرق بردنك کرباس ویوز اوتوز بر دنك پنبهء خام واللی اوچ دنك رشتهء پنبه وکتان وطقسان سکز قنطار اوتوز طقوز وقیه صابون ویکرمی التی صندق وایکیبیك یدیوز قیه شمع روغن وطقوز دنك کلیم وسکز سبت پشتو ویوز اللی دنك کهرچیله وطقسان بر دنك الاجه ویوز درت دنك تفتك وسکسان ایکی دنك سختیان واوچ دنك شمع عسل وبشیوز قیه قتیق واون سکز دنك الاجه ویکرمی ایکی دنك کیچه والتی دنك کتان تخمی وایکی دنك استار واون سکز چوال ودرت دنك یپاغی وایکی بیك ایکی قنطار پلاموت وطقسان قنطار اهن خام

ذخایر واشیای متنوعهء مذکوره نك کیفیت ورودی امتعه کمرکیله لیمان طرفندن تقویم وقایع خانهء عامره طرفنه ورود ایدن علم وخبرلرده مسطوردر